

Werkgroep 'Kinderen in gevangenissen': Nieuwe initiatieven om verder te gaan

In november 1986 stelde een werkgroep 'Kinderen in gevangenissen', bestaande uit vertegenwoordigers van sociale en humanitaire organisaties uit het hele land, het steeds frequenter opsluiten in gevangenissen van minderjarigen aan de kaak. Temeer daar sommige jongeren worden gevangengezet op grond van redenen die volkomen vreemd zijn aan eigen gedrag. Deze toestand verwekte algemene verontwaardiging in de pers, een verontwaardiging die des te rechtvaardiger te noemen is, daar de meerderheid van deze gevangenzettingen niet gepaard gingen met de nodige rechtswaarborgen, zoals die o.a. voorzien zijn in het publiek recht, toepasselijk op volwassenen.

De werkgroep verzet zich niet als enige tegen dergelijke praktijken, aangezien een aantal recente initiatieven enerzijds de ontoereikendheid van de wet zelf en anderzijds de toepassing ervan door een deel van de rechters in het licht stellen.

— Een wetsvoorstel ter afschaffing van art. 53 van de Wet van 1965, dat wordt aangewend voor de meeste van deze gevangenzettingen (ingediend door senator Collignon en volksvertegenwoordiger Harmignies).

— Een gelijkaardig wetsvoorstel op initiatief van een aantal Nederlandstalige parlementsleden nl. Pepermans, Ansoms, Vanhorenbeek en Van de Velde.

— Het Europees Gerechtshof voor de Rechten van de Mens te Straatsburg heeft een aanklacht, ingediend tegen België door een minderjarige die meerdere keren werd gevangengezet, ontvankelijk verklaard. Hoewel de beslissing van de 15 rechters die in de commissie zetelen geenszins vooruitloopt op het besluit dat het Hof zal nemen, verduidelijkt zij toch 3 feiten die aan de grondslag liggen van de ontvankelijkheid van de aanklacht (amper 3 % van de klachten worden door de Commissie ontvankelijk verklaard!):

1. De minderjarige beklagt zich a) erover in een huis van bewaring te zijn ondergebracht terwijl (materieel gezien) niets belette hem onder te brengen in het tehuis waarin hij was geplaatst en b) over het feit dat naar zijn gedrag werd verwezen om deze gevangenzetting te rechtvaardigen.

2. Zijn bezwaren tegen de opsluitingen werden alle niet-ontvankelijk verklaard, aangezien de minderjarige intussen telkens was vrijgelaten (maximumduur van de opsluiting: 15 dagen). Hij heeft zijn verhaalrecht dus niet kunnen uitoefenen.

3. Hij was bovendien het voorwerp van discriminaties met betrekking tot de waarborgen en rechten die meerderjarigen genieten tijdens hun voorlopige hechtenis.

Zullen deze klacht ingediend te Straatsburg en de wetsvoorstellen ter afschaffing van art. 53 België ertoe kunnen brengen het betwistbare artikel in te trekken?

De werkgroep vreest echter dat afschaffing van art. 53 niet zal volstaan om het opsluitingsbeleid, dat door sommige rechters wordt gevoerd, aan banden te leggen. Het is te verwachten dat nieuwe gesloten centra zullen worden opgericht, zoals deze van Braine-le-Château of Mol, waarin minderjarigen voor onbepaalde duur zouden kunnen worden opgesloten. Meer minderjarigen kunnen als gevolg daarvan ook in psychiatrische instellingen worden geplaatst. Dergelijke vormen van vrijheidsberoving zullen de mentale en fysische integriteit van de jongeren evenzeer aantasten.

Er bestaan alternatieve oplossingen voor vrijheidsberoving en plaatsing in het algemeen, andere mogelijkheden moeten worden uitgetoet. Middelen besteed aan de opvoeding in een open omgeving moeten hoe dan ook worden verhoogd indien de overheid er niet toe verplicht wil worden het geld dat zij inzake preventie poogt te besparen, aan straffen en zorgen te besteden. Tegelijkertijd en niet in het minst wenst de werkgroep dat de minderjarige van een volwaardige rechtspositie kan genieten opdat met zijn persoon o.a. bij elke vrijheidsberoving moet rekening gehouden worden.

Jeugdbeschermingscomité
Brussel

Vlaamse Vereniging voor Forensisch Welzijnswerk

Op 6 april 1987 werd te Gent de Vlaamse Vereniging voor Forensische Welzijnzorg (V.V.F.W.) opgericht. Deze vereniging stelt zich tot doel de rechtspersonen en de natuurlijke personen die binnen de Vlaamse Gemeenschap begaan zijn met de forensische welzijnzorg te verenigen teneinde, overeenkomstig art. 3 van de statuten:

- bij te dragen tot de uitbouw, de verbetering en de coördinatie van de forensische welzijnzorg in Vlaanderen, door samenwerking, overleg, uitwisseling van ervaringen en gegevens, vorming, het inrichten van stages, leergangen voor professionele krachten en vrijwilligers, en alle andere middelen;

- op een gekoördineerde wijze de belangen te verdedigen van de forensische welzijnzorg in het algemeen en van de leden van de vereniging in het bijzonder tegenover de overheid en de andere instellingen, o.m. wat betreft de organisatie, subsidiëring en uitbouw van de sektor;

- bij te dragen tot de sensibilisering van de bevolking en de besturen voor de bijzondere problematiek van de forensische welzijnzorg en vooral een betere tegemoetkoming te bewerkstelligen in het maatschappelijk leven ten aanzien van de cliënten die beroep doen op de diensten voor forensisch welzijnswerk;

- de forensische welzijnzorg op een homogene wijze te vertegenwoordigen als gesprekspartner ten aanzien van de overheid en alle andere mogelijke instellingen;